

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 16, II. пог.
Конто пошт. шпал. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Над. Редактор приймає
від 10-11 год. передпол.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в ціні 6,250.000 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол. Франції,
Голандії, Бельгії 10 фр. Ан-
танії 10 л. Швейцарії 11 шв.
п. марок, Шпаниї 5 пт.
фр., Чехословаччині 30 ч. ко-
рон. Румунії 100 лей, Бол-
гарії 30 л., Австрії 11.000.000
шп. З інших адрес 11.000.000 шп.

**В СПЕЦІАЛЬНОГО ОГЛОШЕННЯ
ЗВЕРТАЄСЯ ДО АДМІ-
НІСТРАЦІЇ.**

ЦІНА
ОДНОГО ПРИМРІНКА
250.000 Мп.

Видач: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Після смерті Леніна. (Півнідця чи передшлях комуністичної опозиції?)

Що буде з комуністами по смерті Леніна?

Питання це поставить собі всякий людо бодай троха інтересуванєс політикою комуністів в Росії. Частиною відповідь на це питання ми знаходимо в нарадах XI, московського губерніяльного з'їзду компартії, що відбувся між 9—14 січня ц. р. На конференції тій виявилось, що опозиція досім не розбита і що не думала вона навіть капітулювати. А про шкловитє її розбиття та капітуляцію доносили всі більшовицькі урядові комунікати останніх днів. Опозиція притихла, зробила „передшлях“ в дискусії.

Дві обставини причинилися до того „передшляху“. Першою обставиною є те, що висунувши його принцип введення демократизму до нутра партії підохилим лідери в Центральному Комітеті комуністичної партії Каменєв, Сталін і Зіноєв і переформували його в тому ж комітеті. Дійшло до того, що опозиція мусла голосувати за висновок ЦК про введення внутрішньо-партійного демократизму. Тактичний хід ЦК був дуже вдалим. Випало, що Центральний Комітет, проти якого спрямовувала всю свою діяльність опозиція, став у справі демократизму на становищі тоїж опозиції. Опозиція голосувала за висновок того ЦК, проти якого боролась і наслідком того зробився шум про ліквідацію опозиції.

Другою обставиною „передшляху“ була смерть Леніна. Дійсно Ленін був для одних і других найвищим авторитетом і в обличчя його смерті обі сторони втихли.

Та на цьому не кінець. Опозиція домагалася не лише демократизму, вона домагалася, як видно зі статей Троцького і з промови на званій конференції Преображенського, змінити всієї політичної тактики Центрального Комітету, замінивши всього партійного проводу новими людьми та основною перевірку системи нової економічної політики. Крім цього опозиція домагалася шкловитої зміни всієї господарської системи в що входила як найважливіше домагання ревізії дотеперішнього фабричного виробництва. Опозиція не хоче допустити навіть до тих мінімальних уступок в бік „обуржуазнінша“ Росії, на які пішов ЦК і уряд під впливом Леніна. Троцький не поділяв господарсько-економічних домагень опозиції. За те вповні погоджувався з усіма політично організаційними її домаганнями.

Таким чином опозиція лишилася далше опозицією. Центральний Комітет, як висловник реальної офіційної комуністичної політики не може йти на всі домагання опозиції. Зінже перенятий чисто державницькою ідеєю в зв'язку з надріваючим визнанням більшовицької Росії західному Європі не може повертати круто на право, як того хоче опозиція. Йому треба би по-хитити на ліво, бліжче до права, і тут

вважає необхідними, щоби оминути велику небезпеку і щоби ми могли прийти перед притою та звинити: „Треба, товариші, повертати і ми вам радимо повертати так і так“, то тепер справа прийняла інший оборот.

На жаль все це ніщо не помагає, бо не лише опозиція, але й сам автор поправок Троцький тою єдиною уступкою ЦК не задовольнились. Та й це ще не кінець. З резолюцій опозиції, проделаних названій конференції (які відкинуто) видно, що ЦК і не думав на ділі продовжити в життя принципи демократизму, що на підставі рішення тогочас ЦК він мусів зробити. Троцький же назвав всіх провідників ЦК просто тими „безпосередніми учнями Леніна“, які повернулись в опортуністів в році „соціял-зрадників“ Каутського і Берштадла. З огляду на все сказанє і з огляду на все, що мало місце в комітеті слушно сказав Каменєв: „управляти хлєм і партією у відсутності тов. Леніна і при тій умовині, що тов. Троцький стоїть на чолі, опозиція — це назвичайно велика відхиленість і велика робота, яка нам не по силам. Таким чином перед ЦК поставлено питання життя або смерті“. А Преображенський, провідник і теоретик опозиції сказав: „Тепер коли нема авторитету Леніна політика ЦК побільше небезпеку багато більше як перед тим“.

Вачино отже, що боротьба в комітеті зовсім не закінчилася. Вона тріває далі. Що більше вона загострюється в зв'язку з обсудою опорожненого місця по Ленінові, газети доносять про те, що Троцький ізолюється. Його офіційна

комуністичні кола бояться. Він опинився далеко від центра деес в гущі місцевості Кавказу оточений сильною охороною та ще сильнішим доглядом. За ним сидять. Політбюро в свого боку пішло на корупцію в партії, щоби переформувати за всяку ціну удержання при владі і при впливах старого державного і партійного апарату.

Мимо всього небезпека для комуністичної влади це розуміють, розуміє це й опозиція, а мимо цього погодитись вони не можуть. За багато набиранься суперечностей за брото вибухового матеріалу. Невиділена нова домашня війна в даному випадку не червоноз в білим і комуністичні з комуністами. Преса вже доносила навіть про те, що Троцького б'ють. Вістку спростовано. Та всі ці тривожні вістки та спростування не говорять про „благодолуччє“.

Глядять — говорить Каменєв — щоби та так зваена опозиція не виявилася першим ступеням до левей. Чому? Тому, що життя стає твердим. Солдати і робітники почали більше цікавитися загальною справою. І вони, що врішні комуністам „авантюри“, що по наказам давали хліб, їмуть, всі чули яка гарна наша партія! Цей вулгарний демократизм є першою ластівкою, що каже нам про цей мужицький напір демократії, якого то напору ми не об'їдемо доти, доки від всіх тих небезпек не спасе нас світова революція“.

Коли так говорять про свою майбутність самі провідники комуністів, то щож нам остається про це казати? Самі вони заповідають собі кінець. Але може й вони хвильо помилляються.

Супроти безапелляційної підвишкї так цїм паперу як і друкарських робіт, вмисний ми в дінем 1 лютого и. р. віддати цїну одного примірника ит

250.000 Мп.
в місячний передплату то
6,250.000 Мп.

Звертаємо увагу наших Зп Передплатників, що цїна передала на літній 6,250.000.

жачивші до часу, доки не відслужив військової служби, не віднаженитася (Голос: Так є люди, та зовіли природі). Ніде, прошу панів, нема того. Навіть в царській Росії того не було, а всеж такі російські жовіри був добрим жовіром. І прошу панів, тепер забороняється жєнитї тому, що нбї жовіри не буде належно сповіяти обовязцї. То не є шкідлив мотїв і в законі по сутї не усунувано тих обмежень. Всїм чоловік, громадянин, покинутий до військової служби, не перестає бути горожаніном, не стає автоматом, не може бути того, що було в російській армії, що жовіри знає тільки одио „Так точно!“ і „ітак неті!“, бо наслідки того є дуже відені. То буде тільки в армії австрійській і російській і наслідки того ми бачили у світовій війні. А щоби того не було, щоби жовіри справді був горожаніном, щоби мундїр не робив автоматом з жовіра, то йому слід дати рівні горожанські права, які мають всі горожанє в державі, і тоді він буде почуватися до обовязку повнення військової служби, до обовязку оборони держави, а не буде трактувати того як примусу.

За демократичний принцип в армії.

(Промова пос. Хони Панступя в імені Українського і Білоруського Мільоу в дебатї над загальним обмежєнням військової служби, вїгголошена 28. січня 1924.)

Високий Соїме, Рєченє військової служби, передбачений в законі, є рішучо за довгий. П. пос. Мончинські сказав, що був час, коли служба у війську трївала 12, а навіть 18 літ. Ті часи єже давно минули. Недавно був час, що військова служба трївала 3 роки — і був час, який памятаємо, навіть недавні, що вишколення у війську трївало лєдвї 3 місяцї, і ті три місяці вповні вистарчали на те, щоби жовіри не лише вмів ходити рівно, як тут сказав один з послїв, але щоби той жовіри з хрїсом в руці вмів бути самостійноє одиоцею на фронті і боронити своєї держа-

ви. І тут дволітній час служби є за довгий. П. мїністр військоких справ сказав, що у війську будуть ще вчителї жовіра і письма та що касарні мають заступити школу жовірів. Алежеж, так воно повинно би бути, та — на жаль, не є. Як тюрма не є тепер попавчим домом, так касарні не є школою. При теперішній техніці і при теперішньому культурному розвитку в місцях вповні вистарчає, щоби того жовіра вишколили „Голос на правниці: Може тїждень“. Прошу панів, новий закон про військовою службу обмежує горожанські права, а саме обмежує в тому, що горо-

Українське населєння вже кількї літ відбував військової служби. Як ії сповниє в польській державі, про те говорив з тої трибуни п. ген. Сікорскї: говорїли про те ії інші бесїдники. Та чи той жовіри, чи рідня того жовіра користає з таких самих прав, як і інші горожанє в польській державі? Ні. Якщо панове хочєтє, щоби той жовіри сповіновав ті обовязки так, як ії сповіновав, щоби він почув себе горожаніном, обовязаним до ті служби, а не щоби ії сповіновав з примусу, то слід змінити дотеперішню політику. Той жовіри тимчасом піде до військо, два роки буде в війську, буде носити хрїст і т. д., але бувай рішачою хвляч і кожний з нас знає, тї панове про те знають, що тїє рішачою хвляч є дївля, коли жовіри з хрїсом в руках стоїт в чистому воїні. Тодї він роздумує, до жовіри не піде на осли, він дїмає: чи то справдї є його в гчанї, чи нїр? Якщо та вїтина буде повноважити сїм — як мачуха, то він не буде почуватися до обовязку боронити її громадинь.

Може панове є вже передзвїзні до нас, — то нева рч, але ми вважаємо, що мїємо сповнїть. Посїд-

Пр. 103.24 В імені Рєченєпольської Польської Сїди оточуїлий капітан як Трибунаку предсїдїт в Львові рішєня на висновок Трибунаку державної охорони, що мїст часої трибунаку в день 31 січня 1924 року вдалося викрасти з Львова 169 літер і дві коробки, що були в руках у одного з членів сїди, який під назвою „Діло“ мїстив в собі перекладачів на німецьку мову з каталонської мови, а також в себе кілька листків з перекладачів на німецьку мову з французької мови. Указом від 30 січня 1924 року вказано, що ці документи повинні бути повернуті до Трибунаку державної охорони в Львові.

узнав докопаву в дні 23 січня 1924 р. конфікувати за оправданєм зарезана злочинця якого вказано в вказі на дїлі 1493 згодою зарезано за лїцї якого зоминували двоє державних діячів. Зарезку видав указ мїсцївого суду в мїстї Львів, який є відповідно президентом, на члїнї сїди, який рішєня помстити безкарно в мїстї Львова числїє в то на першї сторони. Неважко вичлїє з цього наказу потягача за собою на கொண்டия того наказу 31 січня 1924 року.